

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Rättsenheten
Tove Hedåberg

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar över SOU 2023:40 Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen

Ert dnr S2023/02794.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstyrker utredningens förslag i sin helhet.

Utredningen har identifierat flera situationer där barn har svårigheter att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen och IVO bedömer att utredningens förslag kommer att bidra till att stärka barns rättigheter i dessa avseenden. IVO vill dock lämna följande synpunkter.

9.4.10 Skyldigheten att ge information på ett sätt som barn förstår ska framgå i LPT, LSS, LVU och socialtjänstlagen

Barn som vårdas med stöd av angivna lagar är en utsatt grupp och deras rätt till information på ett sätt som barn förstår är av yttersta vikt. För att det ska vara möjligt att i efterhand säkerställa när och på vilket sätt informationen har lämnats är det även viktigt att detta dokumenteras, vilket också omnämns i författningskommentarerna till aktuella förslag. Sådan reglering finns i 4 kap. 15 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS. IVO bedömer att en liknande bestämmelse vore önskvärd för barn som vårdas enligt LPT och enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, LRV.

11.4.4 Arbetet med att göra offentliga verksamheter kända, tillgängliga och anpassade för barn behöver förstärkas

IVO har de senaste åren arbetat aktivt med att göra myndigheten känd, tillgänglig och anpassad för barn. Detta är ett viktigt arbete som måste fortgå löpande. IVO ställer sig således positiv till utredningens förslag om att förstärka myndighetens tillgänglighet och anpassa verksamheten ytterligare till barn. IVO noterar att myndigheten i regleringsbrevet för 2024

har fått ett uppdrag att vidta åtgärder för att göra den verksamhet myndigheten ansvarar för känd samt tillgänglig och anpassad för barn.

Ungdomars synpunkter gällande IVO:s verksamhet

I samband med att IVO tagit del av betänkandet har IVO uppmärksammat att det där framgår att flera ungdomar uttryckt en frustration över att det inte har lett någonstans när de klagat till IVO om brister i sin placering. Det framgår också att samtliga ungdomar som varit i kontakt med IVO varit frustrerade över att de inte kunnat påverka myndigheternas hantering av deras ärenden. IVO kan i betänkandet inte utläsa några detaljer om synpunkterna på IVO men vill i sammanhanget framföra följande.

Synpunkter från barn och unga är väsentliga för att IVO ska kunna bedriva en riskbaserad tillsyn som genomsyras av ett patient- och brukarperspektiv i enlighet med förordningen (2013:176) med instruktion för Inspektionen för vård och omsorg. IVO har inte resurser att utreda alla inkomna uppgifter individuellt, och det vore inte heller det mest effektiva. Alla inkomna uppgifter riskbedöms dock och kan användas som underlag i myndighetens riskanalyser och i planeringen av IVO:s tillsyn. Det är en utmaning att vid en tillsyn kunna se till att just de barn och unga som lämnat synpunkter får reda på vilka åtgärder deras synpunkter har lett till. En annan utmaning är att det ibland finns förväntningar på IVO från barn och unga att hantera frågor som inte ryms inom IVO:s uppdrag.

IVO har de senaste åren vidtagit åtgärder för att säkerställa att barn och unga hörs och att deras erfarenheter och synpunkter ges rätt värde i tillsynen. Exempelvis har IVO genomfört ett pilotprojekt i samarbete med Barnrättsbyrån, för att stärka myndighetens brukarperspektiv för barn och unga. Vidare arbetar IVO fortlöpande med att i högre grad målgruppsanpassa information om myndigheten och dess uppdrag. Under året som gått har IVO exempelvis lanserat en ny extern webbplats som anpassats utifrån behovet hos användarna. IVO kommer också att fortsätta arbetet med att målgruppsanpassa information inom ramen för uppdraget att göra verksamheten känd samt tillgänglig och anpassad för barn.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Sofia Wallström. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Patrick Barringer, enhetschefen Helene Klackenbergr Ingraog samt chefsjuristen Karin Lewin deltagit. Juristen Tove Hedåberg har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 14 februari 2024.